HE 286/2018 vp

Hallituksen esitys vieraslajilain ja metsästyslain muuttamisesta

Maa- ja metsätalousvaliokunta 16.1.2019

Tausta

EU:n vieraslajiasetus (EU) N:o 1143/2014 ja vieraslajilaki (1709/2015)

Vieraslaji

kasvi, eläin tai muuta eliölaji, jonka ihminen on tahattomasti tai tarkoituksella tuonut lajin luontaisen levinneisyysalueen ulkopuolelle

Haitallinen vieraslaji

vieraslaji, jonka on todettu uhkaavan luonnon monimuotoisuutta ja ihmisten hyvinvointiin vaikuttavia ekosysteemipalveluja tai vaikuttavan niihin haitallisesti

Haitalliset vieraslajit määritellään EU-säädöksellä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää kansallisesti haitallisista vieraslajeista.

Haitallista vieraslajia ei saa tuoda Suomeen, kasvattaa, markkinoida eikä päästää ympäristöön.

Metsästyslain muutos (1/4)

Muutokset metsästyslain riistaeläimiin: poistot ja yksi lisäys

5 § *Riistaeläimet ja rauhoittamattomat eläimet*

Riistaeläimiä ovat:

1) villikani, metsäjänis, rusakko, orava, euroopanmajava, kanadanmajava, ~~piisami, rämemajava,~~ susi, kultasakaali, tarhattu naali, kettu, ~~supikoira,~~ karhu, ~~pesukarhu,~~ mäyrä, kärppä, hilleri, saukko, näätä, ~~minkki,~~ ahma, ilves, itämeren norppa, kirjohylje, halli, villisika, kuusipeura, saksanhirvi, japaninpeura, metsäkauris, hirvi, valkohäntäpeura, metsäpeura ja mufloni;

Metsästyslain muutos (2/4)

Poistettavat riistaeläimet

Pesukarhu, piisami, rämemajava ja supikoira on säädetty EU:n tasolla haitallisiksi vieraslajeiksi, minkki kansallisesti (VNA 1725/2015)

Haitallinen vieraslaji on pyrittävä hävittämään ⟷ riistaeläimen kantaa on ylläpidettävä metsästyslain mukaisesti

Lajit poistettaisiin metsästyslain riistaelämistä

- niistä säädettäisiin vieraslajilailla kuten muistakin haitallisista vieraslajeista
- lajit poistettaisiin kokonaan metsästyslaista (ei siirrettäisi rauhoittamattomiin eläimiin)
- metsästyslain nykyisiä pyyntirajoituksia ei enää sovellettaisi

Metsästyslain muutos (3/4)

Poistettavat riistaeläimet (jatkuu)

Pyydystämiseen ja tappamiseen sovellettaisiin metsästyslain ja metsästysasetuksen säännöksiä rauhoittamattomista eläimistä. Vieraslajiasetuksella voitaisiin säätää tarkemmin.

Pyydystäminen ja tappaminen eivät vaatisi metsästyskorttia

- nykyistä suurempia nisäkkäitä voisi pyydystää ilman metsästyskorttia
- noudatettava edelleen samoja säännöksiä, esim. tarpeettoman kärsimyksen estäminen

Metsästyslain muutos (4/4)

Riistaeläimiin lisättäisiin kultasakaali

Kanta Kaakkois- ja Keski-Euroopassa on kasvanut nopeasti, levinneisyysalue on laajenemassa pohjoiseen mm. ilmastonmuutoksen myötä

Nykyisin kultasakaali on säädetty Suomessa haitalliseksi vieraslajiksi kuten muutkin vieraspetoeläimet (mm. minkki)

Jos kultasakaalin luontainen levinneisyysalue laajenee Suomeen, se on tulokaslaji
➡ sääntely siirtyy vieraslajilaista luonnonsuojelulakiin, rauhoitettu eläin

Riistaeläimenä kultasakaalin kantaa olisi mahdollisuus säädellä metsästyslain mukaisesti

- vähennetään haittavaikutuksia alkuperäisille lajeille
- kannansäätely täyttäisi luontodirektiivin vaatimukset

Vieraslajilain muutos

Tehostetaan haitallisten vieraslajilintujen ja –nisäkkäiden torjuntaa

- luonnon monimuotoisuuden turvaaminen

Vieraslajilintuja ja –nisäkkäitä saisi pyydystää ja tappaa samoilla keinoilla kuin rauhoittamattomia eläimiä metsästyslain ja –asetuksen mukaan

- nykyisin sovellettavissa vain tietyt metsästyslain pykälät

Tarkempia säännöksiä voitaisiin antaa valtioneuvoston asetuksella, jos se olisi tarpeen

- lajien leviämisen estämiseksi
- muun kuin pyydystämisen ja tappamisen kohteena olevan lajin tai sen elinympäristön suojelemiseksi
- metsästyslain tai sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvomiseksi

Vieraslajilaissa säädettäisiin Suomen riistakeskuksen tehtävistä vieraslajiriskien hallinnassa

Vieraslajilain nojalla annettava asetus

Asetusluonnos

Myrkkyjen ja sähkölaitteiden käyttö kielletty

- rauhoittamattomien eläinten muut pyyntivälineet ja –menetelmät sallittuja
- esim. yöammuntaa varten tarkoitetut tähtäyslaitteet, keinotekoiset valonlähteet, ääntä synnyttävät koneelliset laitteet

Käytettävä riittävän tehokkaita ampuma-aseita

- sääntely vastaisi metsästysasetusta

Ampumiseen ei tarvittaisi lupaa 150 metriä lähempänä olevan rakennuksen omistajalta tai haltijalta (vrt. metsästyslain 25 §)

- edellytyksenä, että eläin ammutaan sen pyydystämisessä käytettyyn loukkuun

Asetusluonnoksen lausuntokierros tammi-helmikuussa 2019